

Følgerev til forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Sørfold kommune, Nordland fylke

Sørfold kommune legger med dette forskrift om gebyrer for saksbehandling etter forurensningsregelverket ut på høring. Frist for innsending av uttalelser er satt til 22.januar 2025.

Høringssvar kan sendes til post@sorfold.kommune.no, eller til Sørfold kommune, Strandveien 2, 8226 Straumen.

1 Forskriftens formål og virkeområde

Forskriftens formål er å gi kommunen hjemmel til å dekke kostnadene ved saksbehandling, tilsyn og kontroll som kommunen utfører som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven, forurensningsforskriften og forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.

Forskriften gjelder der kommunen er forurensningsmyndighet i henhold til bestemmelser i forurensningsforskriftens kapitler 2, 12, 13, 15 og 15A, samt forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger. Kommunen skal også føre tilsyn for å sikre at bestemmelser og vedtak følges.

Forskriften omfatter gebyrer for saksbehandling, tilsyn og kontroll med:

- Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid
- Utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende
- Utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser
- Utslipp/påslipp av oljeholdig avløpsvann
- Påslipp av fettholdig avløpsvann
- Forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.

2 Sentrale bestemmelser om gebyrer og selvkostberegning

Kommunelov § 15-1 fastslår at samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten. Forurensningsforskriften § 11-4 fastsetter at gebyrene settes slik at de samlet ikke overstiger kommunens kostnader ved saksbehandling eller kontrollordning, jf. forurensningsloven § 52a. Rammene for gebyrene må fastsettes i kommunal forskrift.

Gebyrene kan dekke alle nødvendige kostnader knyttet til gebyrområdet, inkludert:

- Lønn til ansatte som arbeider med tilsyn og kontroll
- Lønn til ansatte som behandler søknader om nye utslipps-/påslipps- og endringstillatelser
- Nødvendige lisenser og programvare
- Analysekostnader
- Kurs og opplæring
- Kjøp eller leasing av kjøretøy til bruk i tilsynsarbeidet
- Arbeidsklær og annet nødvendig utstyr

Ved beregning av selvkost skal forskrift om beregning av selvkost følges. Over- eller underskudd i et enkelt år skal avsettes til eller trekkes fra bundne driftsfond. Eventuelt overskudd vil bli tilbakeført til anleggseierne i form av lavere årsgebyr over en femårsperiode. Tilsvarende vil underskudd bli dekket

inn gjennom årsgebyrene over samme periode. Gebyrene kan ikke benyttes til å finansiere andre deler av kommunens drift.

3 Dagens praksis

Sørfold kommune har i dag følgende gebyrer som dekker kommunens ressursbruk knyttet til saksbehandling av utslippstillatelser samt tilsyn og kontroll av anlegg:

TILTAK SOM KREVER BEHANDLING ETTER FORURENSNINGSFORSKRIFTEN	Gebyrsats
Forurensningsforskriftens § 12-4 Søknad om tillatelse til etablering av nye utslipp eller vesentlig økning av eksisterende utslipp av sanitært avløpsvann	Kr 1.941
Forurensningsforskriftens § 13-4 Søknad om tillatelse kommunale utslipp	Ingen gebyr
Forurensningsforskriftens § 15A-4 Påslipp til offentlig avløpsnett	Ingen gebyr
Forurensningsforskriftens § 15-4 Søknad om tillatelse nye utslipp eller vesentlig økning av eksisterende utslipp av oljeholdig avløpsvann	Kr 1.941
Forurensningsforskriftens kapittel 11 – 16 Kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at kapittel 11 til 16 eller vedtak i medhold av disse kapitlene blir fulgt	Etter medgått tid

Kommunen har per i dag ikke hjemmel til å kreve årlige kontroll- og tilsynsgebyrer etter kapittel 12, 13, 15 og 15A i forurensningsforskriften. Nåværende praksis innebærer at kontrollgebyrene i kommunens gebyrregulativ er engangsgebyrer som faktureres ved utført tilsyn eller kontroll, basert på medgått tid. Denne modellen medfører at inntektene kan variere betydelig fra år til år, avhengig av omfanget av tilsynsaktivitetene.

Ved å innføre årlige kontrollgebyrer, vil kommunen kunne organisere tjenestene mer effektivt og oppnå mer forutsigbare inntekter. Årlige gebyrer vil gi en stabil inntektsstrøm som bedre reflekterer de løpende kostnadene ved tilsyn og kontroll, og vil gjøre det lettere for kommunen å planlegge og budsjettere. Kommunen vil derfor kunne tilby en mer pålitelig tjeneste samtidig som den sikrer en jevn og stabil finansiering av tilsyns- og kontrollaktiviteter.

4 Gebyrer i ny forskrift

Den nye forskriften inneholder overordnede regler om gebyrplikt, innkreving, tilleggsgebyr ved mangelfulle søknader, og klage i §§ 1-3 til 1-10. Gebyrforskriften har en todelt gebyrinndeling hvor tiltakshaver betaler både et gebyr for saksbehandling og et gebyr for kontroll og tilsyn. Saksbehandlingsgebyret er et engangsgebyr, mens kontroll- og tilsynsgebyret vil være et årlig gebyr.

I § 1-4 er det angitt at gebyr for kontrolltiltak kan fastsettes som årlige gebyrer, selv om kontrolltiltak for det enkelte anlegg gjennomføres sjeldnere enn årlig. Dette følger Miljødirektoratets veiledning til forurensningsforskriften § 11-4. Gebyrplikten for årlige gebyrer opphører fra og med betalingsterminen etter at anlegget er forskriftsmessig tatt ut av drift.

I § 1-8 åpner forskriften for at kommunen kan pålegge tilleggsgebyr for mangelfulle søknader. Tilleggsgebyret skal dekke kommunens merarbeid som følger med håndtering av ukomplette søknader. Dette inkluderer kostnadene ved å utarbeide mangelbrev som beskriver hvilke mangler som er identifisert i søknaden. Tilleggsgebyret reflekterer det ekstra arbeidet som oppstår for å håndtere slike situasjoner og opprettholde fremdriften i saksbehandlingen.

Gebysatsene for 2025 vil bli beregnet høsten 2024. Saksbehandlingsgebyrene beregnes ved å multiplisere tjenestens timesats med den gjennomsnittlige arbeidsmengden kommunen bruker på hver sakstype. Størrelsen på de årlige kontrollgebyrene vil avhenge av flere faktorer, inkludert:

- Antall anlegg som skal gebyrlegges
- Frekvensen for fysisk tilsyn
- Gjennomsnittlig tidsbruk per tilsyn
- Antall anlegg med forventede avvik
- Totale ressurser belastet gebyrområdet

Gebyrene vil bli beregnet basert på budsjettet for 2025 og den ønskede dekningsgraden for gebyrområdet. De konkrete satsene vil derfor ikke være kjent før budsjettarbeidet er avsluttet, og budsjettsaken er lagt frem for kommunestyret.

4.1 Gebyr for saksbehandling og kontroll med opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

Kapittel 2 i forskriften omhandler gebyrer for saksbehandling og kontroll i forbindelse med opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid. Gebyrene inkluderer et engangsgebyr for saksbehandling og kontroll ved søknad om godkjenning av tiltaksplan. I tillegg gir forskriften mulighet for å differensiere kontrollgebyret basert på tiltakets areal.

4.2 Gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp av sanitært avløpsvann

Kapittel 3 i forskriften omhandler gebyrer for saksbehandling og kontroll knyttet til utslipp av sanitært avløpsvann fra anlegg med mindre enn 50 personekvivalenter (pe). Dette inkluderer typisk slamavskillere, minirensanlegg og lignende for eiendommer som ikke er tilknyttet kommunens avløpsnett.

Saksbehandlingsgebyret foreslås delt opp i to intervaller: inntil 15 pe og over 15 og inntil 50 pe. I tillegg foreslås et særskilt gebyr for endring av utslippstillatelser gitt før og etter fem år. Dette skiller seg ut ettersom endringssøknader for tillatelser gitt de siste fem årene anses som mindre arbeidskrevende sammenlignet med de som er eldre enn fem år.

Kontrollgebyret, som er foreslått å være likt for alle anlegg, vil bli innkrevd årlig. Dette gebyret skal dekke kommunens kostnader for løpende kontroll, oppfølging av anleggene og rapportering til statlige tilsynsmyndigheter.

I forbindelse med tilsyn av et avløpsanlegg må kommunen blant annet vurdere:

- Gjennomgang av dokumentasjon og registrering for anlegget
- Kontroll og oppfølging av tømmerapporter, servicereapporter og årsrapporter
- Vurdering av tømmefrekvens og tilgjengelighet
- Eventuell prøvetaking av utslipp fra anlegget samt inspeksjon av utslippspunktet
- Kontroll av eventuell forurensning
- Utarbeidelse av tilsynsrapport etter kontrollbesøk
- Oppfølging av eventuelle avvik, inkludert utstedelse av pålegg om nødvendige tiltak.

4.3 Gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser

Kapittel 4 omhandler gebyrer for saksbehandling og kontroll av utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser. Dette gjelder utslipp fra tettbebyggelser med samlet utslipp på mindre enn 2000 personekvivalenter (pe) til ferskvann, mindre enn 2000 pe til elvemunning eller mindre enn 10.000 pe til sjø. I slike tilfeller fungerer kommunen som forurensningsmyndighet for eget område.

Saksbehandlingsgebyret for nye utslippstillatelser er delt inn i to intervaller, avhengig av størrelsen på anlegget: ett for anlegg med utslipp mellom 50 og 150 pe, og ett for anlegg med utslipp over 150 pe. Det er også foreslått et særskilt gebyr for endring av utslippstillatelser gitt for mer enn fem år siden, samt et gebyr for endring av tillatelser som ble gitt i løpet av de siste fem årene.

Kontrollgebyret, som er fastsatt likt for alle anlegg, vil pålegges som et årlig gebyr.

4.4 Gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp eller påslipp av oljeholdig avløpsvann

Kapittel 5 omhandler gebyrer for saksbehandling og kontroll av utslipp eller påslipp av oljeholdig avløpsvann. Dette inkluderer anlegg som bensinstasjoner, vaskehaller og motorverksteder, som omfattes av spesifikke krav til saksbehandling og kontroll ifølge relevante forskrifter.

Gebyrene består av et standard engangsgebyr for behandling av søknader om tillatelse til utslipp eller påslipp av oljeholdig avløpsvann. I tillegg vil det påløpe et særskilt gebyr for endring av utslippstillatelser som er gitt for mer enn fem år siden, samt et gebyr for endring av tillatelser som ble gitt i løpet av de siste fem årene.

Årsgebyret vil belastes eierne av hvert enkelt anlegg.

4.5 Gebyr for saksbehandling og kontroll av fettholdig avløpsvann

Kapittel 6 omhandler gebyrer for saksbehandling og kontroll av fettholdig avløpsvann fra virksomheter som næringsmiddelprodusenter, restauranter og lignende.

Gebyrene inkluderer et fast engangsgebyr for behandling av søknader om tillatelse til påslipp av fettholdig avløpsvann fra slike virksomheter. I tillegg vil det påløpe et særskilt gebyr for endring av utslippstillatelser som er eldre enn fem år, samt et gebyr for endring av tillatelser som ble gitt i løpet av de siste fem årene.

Videre innføres det årlige kontrollgebyrer per fettutskiller. Dette årsgebyret, som dekker kostnadene til kontroll og tilsyn, vil bli fakturert eieren av hver fettutskiller..

5 Gebyr for tilsyn med forbud mot fyring med mineralolje

Kapittel 7 omhandler gebyrer for tilsyn med forbudet mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger, i henhold til forskrift om forbud mot bruk av mineralolje. Det er nå forbudt å bruke mineralolje til oppvarming av bygninger, med mindre det foreligger et særskilt vedtak fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) som gir unntak.

Kommunen er ansvarlig for å føre tilsyn med at dette forbudet etterleves. For å sikre at forskriftens bestemmelser blir håndhevet, pålegges et engangsgebyr per tilsyn. Det er ikke lenger mulig å søke om nye tillatelser eller endre eksisterende tillatelser. Engangsgebyret belastes eieren av bygningen.

6 Arbeidsgruppen

Forslaget til gebyrforskrift for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket er utarbeidet av representanter fra Sørfold kommune i samarbeid med Visma Enterprise AS - Momentum som rådgiver.

Målet med forskriften har vært å skape et regelverk som er rettferdig, tydelig og fleksibelt:

Rettferdig: Gebyrene skal i størst mulig grad reflektere de faktiske kostnadene knyttet til hver enkelt sakstype. Den samlede gebyrinntekten skal dekke kommunens utgifter til saksbehandling og kontroll i henhold til forurensningsforskriftens kapittel 2, 12, 13, 15 og 15A, samt forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.

Tydelig: Forskriften er formulert med klart og lettfattelig språk, uten uklare eller kompliserte uttrykk, for å sikre enkel håndheving og etterlevelse.

Fleksibel: Forskriften åpner for årlige vedtak i kommunestyret om gebyrenes størrelse og utforming, slik at den kan tilpasses endringer i behov og rammebetingelser over tid.

Sørfold kommune ser frem til å motta høringssvar.